

Protokoll 7/2023

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 26 september 2023 kl. 17:00-17:15,
Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Olle Burell (S)
Felicia Schartner Giertha (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S)
Emelie Stark (S)
Maria Mustonen (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M) §§15-17, §19
Roslana Cederhage (M)
Tapani Juntunen (SD)
Ashna Ibrahim (C)
Leo Müller (V) ersätter Deniz Butros (V)
Torbjörn Ebérus (M) §§1-6, §9, §14 ersätter Fritz Lennaárd (M)
Joakim Rönnbäck (L) ersätter Elin Hjelmestam (L)

Ersättare

Celal Altun (S)
Maja Lundqvist (S)
Elsa Wiberg (S)
Carl Houston (S)
Frida Nehrfors Hultén (V)
Torbjörn Ebérus (M) §§15-17, §19
Anders Granström (M)
Anders Edin (SD)

Övriga närvarande

Anna Hadenius Förvaltningschef
Monika Gerdhem Avdelningschef
Daniel Persson Avdelningschef
Maria Svanholm Avdelningschef
Björn Söderlund Utvecklingschef
Emily Tjäder Tjänsteman
Malin Tappefur Avdelningschef
Kerstin Thörner Nämndsekreterare
Cindy Falquet Borgarrådssekreterare

Justerare

Åsa Lindhagen, Torbjörn Erbe

Datum för justering

2023-10-04

Paragraf	§§1-6, §9, §§14-17, §19
Sekreterare	Kerstin Thörner

**§ 1
Närvarorätt**

MF 2023/2

Beslut

Ärendet utgår.

§ 2

Val av justerare och tid för justering

MF 2023/3

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden utser Torbjörn Erbe (M) att tillsammans med ordföranden Åsa Lindhagen (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker onsdagen den 4 oktober 2023.

§ 3

Anmälan av föregående protokoll

MF 2023/4

Beslut

Protokoll 6/2023 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 29 augusti 2023 anmäls.

Handlingar i ärendet

- MF 2023/4-12 (Signerad) Protokoll MHN 2023-08-29 §§ 1-7, 10-11, 13-14(1301429)
- MF 2023/4-11 (Signerad) Protokoll MHN 2023-08-29 OJ § 8,9,12,15(1296289)

§ 4

**Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och
hälsoskyddsnämnden**

MF 2023/5

Beslut

Inga skrivelser finns att anmäla.

§ 5**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen**

MF 2023/6

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 8 augusti 2023 till och med den 1 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2023/6-13 05 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen
- MF 2023/6-13.2 Delegationslista, MHN 2023-09-26
- MF 2023/6-13.1 Anställningsbeslut MHN 2023-09-26

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

MF 2023/7

Inget protokoll finns att anmäla vid dagens sammanträde.

§ 9**Energikrav vid byggande på stadens mark**

Dnr 2023-11227

MF 2023/83

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens förslag till energikrav vid nyproduktion av byggnader på stadens mark enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Torbjörn Erbe m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

För att kunna utvärdera och mäta Stockholms klimatpåverkan gentemot andra städer och nationella mål krävs större harmoniseringar av metodik och krav. Därför välkomnar Moderaterna att staden går ifrån dagens system och i stället ska tillämpa Boverkets beräkningsmetodik. Dels för att säkerställa teknikneutralitet mellan olika uppvärmningsformer, dels för att underlätta för byggaktörer i Stockholm.

Förhoppningsvis möjliggör det större möjligheter för effektiv och innovativ energiförbrukning i nyproduktion av byggnader på Stockholms mark.

Tapani Juntunen (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna anser att det är mycket välkommet med stadens förslag till ett nytt energikrav som bygger på Boverkets beräkningsmetodik. Det har länge funnits byggregler som varit kontraproduktiva angående kapacitetsbristen i eleffekten som Stockholm upplever. Dessa

ambitiösa miljökrav har varit sub-optimala både kostnadsmässigt som miljömässigt.

Efter granskning av rapporten finner vi ett par områden som bör kompletteras eller förtydligas.

Om staden ska ha mer ambitiösa krav än de som redan gäller i BBR så är antagligen den föreslagna modellen med procentandel av BBR-kravet rätt väg att gå. Däremot är 25 % bättre än BBR väldigt ambitiöst och det kommer att leda till lägre energianvändning men även större kostnader och gör det svårare att bygga än en BBR-byggnad. Viktningsfaktorerna gör även att det är sannolikt att värmepumpar med årsvärmefaktor över 2,57 kommer att premieras, vilket är ett problem i Stockholm.

Vi är bekymrade över skrivelsen i stycke 3 sid 49 eftersom beräkningen inte på ett korrekt sätt tar hänsyn till klimatpåverkan på grund av marginalökningar i materialtillverkning, frakt, installation etc. Sannolikt blir därför skillnaden i faktisk klimatpåverkan mellan de olika regelverksförslagen betydligt lägre. Detta tycker vi staden borde ta hänsyn till.

Undantaget som föreslås i de fall då ogynnsam formfaktor råder ställer vi oss positiva till. Däremot finns det andra aspekter som staden bör ta hänsyn till angående undantagen. I vissa fall är det till exempel svårt att få in dagsljus, vilket leder till högre fönsterglasandel och sämre U-medeltal. Även dessa fall bör kunna motiveras för att få undantag att uppfylla kravet om det kan motiveras. Det är viktigt att undantagen inte enskilt tar hänsyn till formfaktorn utan ett bredare perspektiv.

En viktig aspekt av att energikraven inte klaras vid mätning är även att en helt korrekt normalisering av mätdata nästan aldrig görs, eftersom denna då måste ta hänsyn till avvikelser både i brukande, tex internlast, vissa driftsavvikelser och klimat. Detta tycker vi borde kompletteras i rapporten.

Handlingar i ärendet

- MF 2023/83-1 09 2023-11227 Energikrav vid byggande på stadens mark
- MF 2023/83-1.1 09 2023-11227 Bilaga_Energikrav vid byggande på stadens mark 2023-04-20

§ 14**Lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström**

Dnr 2022-20735

MF 2023/85

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att anta Lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström, fakta och åtgärdsbehov (tjänsteutlåtandets bilaga 1) och Lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström, genomförandeplan (tjänsteutlåtandets bilaga 2).
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att utredning, uppföljning och utvärdering av Lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström ska ske i enlighet med vad som anges i tjänsteutlåtandet.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet välkomnar ett åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström. Stockholm ska ha ett rent vatten fullt av liv som är tillgängligt för alla medborgare – oavsett om man vill ta ett dopp från stadens kajer, paddla kajak eller låta en fluga svepa förbi djuphålorna i Stockholms ström. Men för ett vatten i världsklass, och en förbättring av vattenkvaliteten i det aktuella området, krävs fler och bättre avvägda åtgärder än endast de som föreslås i det åtgärdsprogram som nu presenteras.

Centerpartiet ställer sig frågande till den återkommande oförmågan att se hela bilden och valet – medvetet eller omedvetet – att i åtgärdsprogrammet utelämna för vattenkvaliteten helt avgörande faktorer som våra

populationer av gäss, mellanskarv och gråsäl. Vi kan inte dra någon annan slutsats än att den styrande majoriteten helt enkelt saknar grundläggande kunskaper om hur ett ekosystem fungerar.

Det finns exempelvis många välgrundade förslag för att öka tillgången av viktiga livsmiljöer för rovfisk vilket, förutom att det skulle uppskattas av stadens sportfiskare, i förlängningen lindrar övergödning och ökar den biologiska mångfalden. Däremot inte en rad om att exempelvis föreslagna artificiella grundområden, med syfte att fungera som lekplatser för en rad fiskarter, för att göra verklig skillnad också behöver fredas från ett alltför hårt predationstryck från mellanskarv och gråsäl. Detta då dessa livsnödvändiga lekområden också riskerar att fungera som dukade smörgåsbord för dessa predatorer. Den enorma skarvkolonin i Värtan jagar redan i Mälaren och sälar gör redan detsamma i Stockholms ström. Minskande fiskbestånd i Östersjön innebär att jagande sälar också kommer att bli en allt vanligare syn i Mälaren.

Inte heller finns några föreslagna åtgärder för att stävja gåsproblematiken i Stockholm. Detta trots att provtagningar från Stockholms strandbad visar att både kanadagäss och vitkindade gäss förorenar vattnet med sin avföring. Centerpartiet har i en motion till kommunfullmäktige den 28 november 2022 kommit med flera förslag för att minska de problem som gäss ställer till med. Glädjande nog lyssnade majoriteten och genomförde det, av Centerpartiet föreslagna, pilotprojekt där drönare användes för att skrämja bort gäss från badplatser. Men då gåspopulationerna fortsätter att öka är detta bara en tillfällig lösning. För ett välfungerande ekosystem krävs också en ökad jakt på gäss nationellt. Och där borde Stockholms stad dra sitt strå till stacken och, likt Centerpartiet föreslagit i sin motion, aktivt verka för att höja statusen från vild gås genom att servera mer viltkött i stadens verksamheter – vilket i förlängningen skulle främja ett ökat jakttryck och minska gåspopulationerna. Så ser en ansvarsfull viltförvaltning som gynnar ekosystem och biologisk mångfald ut. Vilket slutligen föranleder oss att påpeka att ett åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström, utan någon som helst plan för viltförvaltningen inom Stockholm för ovan nämnda arter, helt enkelt är inkomplett.

Handlingar i ärendet

- MF 2023/85-1 14 2022-20735 Lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström
- MF 2023/85-1.2 14 2022-20735 Bilaga 1 Lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström - Faktadel och åtgärdsbehov

- MF 2023/85-1.1 14 2022-20735 Bilaga 2 Lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden och Norrström - Genomförandeplan

§ 15

Hållbar vård och omsorg

Pilotprojekt och framtagande av vägledande material inom hållbarhet för stadens äldreomsorg

Dnr 2023-13186

MF 2023/86

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporteringen om projekt Hållbar vård och omsorg.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända rapporten till stadsdelsnämnderna, äldrenämnden, socialnämnden, Stockholm vatten och avfall samt Micasa.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2023/86-1 15 2023-13186 Tjut Hållbar vård och omsorg 20230711
- MF 2023/86-1.2 15 2023-13186 Bilaga 1. Project Report KTH
- MF 2023/86-1.1 15 2023-13186 Bilaga 2. Business plan and prototype KTH
- MF 2023/86-1.3 15 2023-13186 Bilaga 3. Metodtest på Väderkvarnen Gullers Grupp

**§ 16
Övrigt**

MF 2023/30

Inga övriga frågor ställs vid dagens sammanträde.

§ 17
Förvaltningschefens information
MF 2023/31

Ingen information lämnas vid dagens sammanträde.

§ 19**Beslut om arvode för Sveriges miljökommuners
höstmöte den 16-17 oktober i Lund****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Åsa Lindhagen (MP):

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst kommer utgå för deltagande i Sveriges miljökommuners höstmöte den 16-17 oktober 2023 i Lund. Beslutet gäller deltagande för en från majoriteten och en från oppositionen. För deltagare bekostar nämnden logi samt resa med tåg i andra klass tur och retur.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Torbjörn Gunnar,Erbe	2023-10-04
Åsa Maria,Lindhagen	2023-10-04